

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

კალგინი ანატოლი ნიკოლოზის ძე

კალგინი ანატოლი ნიკოლოზის ძე [20. IV (2.V). 1875, ვლადიკავკაზი, – 27. III. 1943, თბილისი], არქიტექტორი. დაამთავრა პეტერბურგის სამოქალაქო ინჟინერთა ინ-ტი (1900). მუშაობდა პიატიგორსკში არქიტექტორის თანაშემწედ სააბაზანო შენობების მშენებლობაზე, 1901–05 – ბაქოში, 1905–07 დანყებით დაპროექტებას ასწავლიდა მოსკოვის სტროგანოვის სასწავლებელში, 1907-იდან კი თბილისში დამკვიდრდა. 1922-იდან ეწეოდა პედ. მოღვაწეობას. 1922–30 იყო თბილისის სამხატვრო აკადემიის, ხოლო 1930-იდან გარდაცვალებამდე – ინდუსტრიული ინ-ტის პროფესორი.

კ-მა თავისი მოღვაწეობა მჭიდროდ დაუკავშირა ქართულ კულტ.-სამეცნ. საქმიანობას. 1907 მონაწილეობდა ე. თაყაიშვილის მიერ ჩატარებულ ექსპედიციაში არტაანის, ოლთისისა და ყალიბმანის ოლქებში, სადაც აზომა როგორც სას., ისე საფორტიფიკაციო დანიშნულების მრავალი ნაგებობა, მ. შ. ქართ. ხუროთმოძღვრების უმნიშვნელოვანესი ძეგლი – ბანას ტაძარი, რ-ის რეკონსტრუქციის საკუთარი ვარიანტიც შეადგინა. 1917 კ. ე. თაყაიშვილთან ერთად კვლავ ტაო-კლარჯეთშია. ამ ექსპედიციის დროს მის მიერ შესრულებულ ანაზომებს ფასდაუდებელი მნიშვნელობა ჰქონდა ქართ. ხუროთმოძღვრების კვლევისათვის, რადგანაც ნლების განმავლობაში ეს იყო ერთადერთი გრაფ. დოკუმენტი X–XI სს. შესანიშნავი ძეგლებისა – ოშკის, ხახულის, იშხნის და სხვათა შესასწავლად. კ. შემოქმედებით საქმიანობასაც ეწეოდა. მის ნამუშევართაგან აღსანიშნავია თბილ. სათავადაზნაურო საადგილმამულო ბანკის შენობა, რ-ის პროექტი მან მხატვარ ჰ. ჰრინევსკისთან ერთად შეადგინა და რ-საც თვალსაჩინო ადგილი უჭირავს ახ. ქართ. ხუროთმოძღვრების ისტორიაში (1913–16, ახლანდ. საქართვე. პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის პირველი კორპუსი), აგრეთვე ზემოაჭაღის ჰესი (ზაჰესი, 1927, კ. ლეონტიევთან და მ. მაჭავარიანთან ერთად), რ-ის არქიტექტურამ დიდი გავლენა იქონია იმ დროის ქართულ ხუროთმოძღვრებაზე. დაკრძალულია მცხეთაში, სამთავროს ტაძრის

გალავანში.
